Region Stockholm

**SÄRSKILT UTTALANDE**

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd 2019-09-24

Vänsterpartiet

Ärende 5

VKN 2019-0070

**Regional cancerplan 2020-2023**

Vänsterpartiet tycker förslaget till regional cancerplan 2020-2023 innehåller många bra delar. Målsättningarna och fokusområdena är goda. Det är positivt att fokus läggs på att minska skillnaderna i hälsa mellan grupper. Det är flera intressanta förslag kring utökade screeningmöjligheter som lyfts fram för att på ett tidigare stadium kunna identifiera fler med cancersjukdomar. Vi menar att cancerplanens intentioner dock blir svåra att realisera i den politiska struktur som vårt sjukvårdssystem idag verkar och styrs inom. Vi ska här lyfta några områden vi i synnerhet ser som bekymmersamma.

1. Personalbristen. Skrivningarna i cancerplanen om task-shiftning och allmänna ord kring arbete med att förbättra arbetsmiljön väger tämligen tunt när samtliga av våra akutsjukhus (där mycket av den avancerade cancervården idag bedrivs) inte får realistiska budgetar som kan ta höjd för nödvändiga personalpolitiska satsningar. Fler vårdplatser och kortare köer till t.ex. strålbehandling uppstår inte genom task-shiftning. Det möjliggörs när specialistutbildade sjuksköterskor får en bra rimlig lön som motsvarar det ansvar man har och arbetstider som inte ökar deras risk att själva få cancer (treskiftsarbete).

2. Brist på samordning och kontinuitet. Som cancerdrabbad berörs du idag av många av vårdens olika nivåer. Primärvård, remittering till högre specialistnivå, röntgen och undersökningar, behandlingar och kanske ASIH. Denna vård är fortfarande helt uppsplittrad i olika vårdvalsystem. De företrädare vi träffar från cancersjukvården vittnar alla om samma sak. Sedan vårdvalens införande har det blivit svårare med samordning, kontinuitet och fortbildning. På alla ställen. Tidigare revisionsrapporter i regionen har visat på stora svårigheter att få fullständigt genomslag för de standardiserade vårdförloppen (SVFer) inom vårdvalen. T.ex gynekologi.

3. Ojämlikheten i hälsa. Forskningen är tydlig med att det finns stora ojämlikheter mellan befolkningsgrupper avseende insjuknande i cancer, överlevande och tillgång till vård. Detta förstärks nu ytterligare av att samhället fortsatt dras isär med stora skattelättnader riktade till de rikaste. Att kompensera för dessa ojämlikheter med det sjukvårdssystem som vi har i Stockholm blir omöjligt. Hälso- sjukvårdslagens portalparagrafer är i princip helt tandlösa när istället fri etableringsrätt, produktionsinriktade ersättningssystem och privatiseringar är normen. En jämlik vård förutsätter ett jämlikare samhälle men också att hälso-sjukvårdslagen blir stommen i all organisering av vården och att den överordnas LOU och LOV.

Vänsterpartiet kommer fortsätta att lägga skarpa förslag för att komma till bukt med dessa problem inom sjukvården i region Stockholm. Vi ställer oss bakom innehållet i cancerplanen men inte den politiska struktur som planen ska verkställas inom.